

ALDUNAI LAPOK

közlöny BÁCSKA számára.

Szerkesztő-hivatal:

Báránycsa, 484 sz., hová minden a lapot érdeklő küldemények bérmentve intézendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: helybe vagy vidékre egy évre 4 forint, félévre 2 fr., negyed évre 1 fr. oszt. ért.

Hirdetmények beiktatási díja:

Egy háromsoros sor helye 6 kr.; ismételve kr.; bélyegdij 36 krajcár.

GAZDÁSZAT, IPAR, KERESKEDELEM.

Arkelet a bécsi börzén, július 12-kén.

Nemzeti kölcsön	80.—	Éjsz vaspálya 1000 pft.	188.80	Hitelintézeti sorsj. 100 oft.	106.—	Budai sorsjegy 40 oft.	36.75
5% metalliques	70.50	Allam-vaspálya 200 pft.	260.50	Duna-gőzh. -tás. " 100 oft.	99.—	Windischgrätz " 20 pft.	23.50
5% magy. földt. kötv.	72.75	Nyugoti-pálya 200 pft.	190.75	Hg. Eszterházy " 40 pft.	83.50	Gr. Keglevich " 10 pft.	14.50
5% erdélyi " "	69.25	Tiszai-pálya 200 pft.	126.—	Hg. Salm " 40 pft.	40.25	Augsburg váltó	108.75
5% bán. horv. és szláv	70.50	Duna-gőzh.-társ. 500 pft.	445.—	Hg. Pálffy " 40 pft.	38.—	London "	126.25
Bankrészvény	846.—	Triesti Lloyd-társ. 500 pft.	195.—	Hg. Clary " 40 pft.	37.—	Arany	6.04
Hitelintézet	191.60	Budapesti lánchid 500 pft.	380.—	Gr. St. Genois " 40 pft.	39.25	Ezüst 100 forintért	126.25

A Bács-Bodroghmegyei Gazdasági Egyesület alapszabályainak tervezete.

(Vége.)

31. §. A löversenyeknél mindazon esetek eldöntésére, melyek különösen nem említettnek, a pesti lovar-egylet alapszabályai veendő mértékül.

32. §. Minden kiállítás alkalmával szántás-tanítást és ekeversenyt fog tartani az egylet, s a magukat kitüntetőket pénzjutalommal díjazandja, vagy dicsé-
rő oklevelekkel jutalmazza.

33. §. Hogy pedig az egyesület ezen körvonalon kijelölt tágas feladatát némi sikerrel megoldhassa, következő szervezetben fog munkálódni.

Szervezete.

34. §. Az egyesület működik:

- nagy gyűlésében önmaga közvetlenül;
- igazgató választmányára,
- szakosztályi bizottságai,
- tisztviselői által közvetve.

Nagy gyűlés.

35. §. Az egyesület évente kétszer, tavasszal és ősszel közgyűlést tart, melynek egyike az egylet székhelyén, másika pedig a választmány javaslata folytán a közgyűlés által kitűzött helyen és időben, melyet az elnök, az Aldunai lapok, Gazdasági lapok, és két pesti napi lapban egy hónappal előbb kihirdet. Külön meghívólevelek nem küldetnek. Ugyan az elnök részéről az illető hatóság is tudósítandó.

36. §. E nagy gyűlésekre minden rendes és tiszteletbeli tag hivatalos, és abban egyenlő szavazattal bír; csakis a szavazatok egyenlő elágazása esetében fog a gyűlést vezénylő elnöknek szava kétszeresen számíthatni.

37. §. Minden határozat a jelenlevők szótöbbsége által hozatik; egyedül a 79. 80. pont alatt megírt eset feletti határozatnak érvényességére kívántatik a szavazók kétharmadának egyetértése.

37. §. Az egyesület e nagy gyűléseiben:

- alkotja, vagy módosítja alapszabályait, és azokat felsőbb jóváhagyás végett fölterjeszti;
- a bejelentett új tagoknak fölvetését jóváhagyja, a tiszteletbelieket pedig kinevezi;
- elnököket s igazgató választmányt szavazat útján választ;
- az évenként előterjesztendő költségvetést helyesli, vagy módosítja; a pénztár állapotáról, és a megvizsgált számadások helyességéről vagy hiányáról tudósítást kíván.
- utasításokat ad, teendőket megrendel, s mindenképpől annak idejében jelentést vár.

39. §. Ezek szerint a nagy gyűlés az egyesületnek legfőbb ítélőszéke, ügyei igazgatásának kezelésébe azonban közvetlenül nem foly be; ezt az igazgató-választmányra és tisztviselőkre, természetesen felelőség terhe alatt, bizza.

40. §. A gyűlés rendkívüli körülmények, vagy tekintetnél fogva Bács-Bodroghmegye határán belül bárhol is összegyűlhet, rendes székhelye azonban Szabadka.

Igazgató-választmány.

41. §. Az igazgató-választmány áll, az elnök-, és 80 választmányi tagból, kik mind a nagy gyűlés által szótöbbséggel három évre választatnak.

42. §. A választmány tagjai minden hónapban egyszer rendes ülést tartanak, melyeket az egyesület elnöke vezényel, szükség vagy célszerűség tekintetéből a választmány több ülést is tarthat, sőt rendkívüli esetekben az elnök által is összehívathatik.

43. §. Mindenben szótöbbséggel határoz; de határozatainak érvényességére az elnökön kívül legalább 8 választmányi tag jelenléte kívántatik.

44. §. A választmány az egyesületnek minden ügyét intézi; eljárásáért a nagy gyűlésnek felelős.

45. §. Az aláírásokat ő vizsgálja meg; az új tagokat szavazat által ő fogadja el; azoknak névsorát a nagy gyűlésnek bemutatja.

46. §. A választmány szakosztályokra oszlik föl, melyekhez szakértő nem választmányi tagok is meghívandók. Ezek a szakosztály üléseiben szavazattal bírnak.

47. §. A szakosztályokat illető teendőket ő utasítja ezekhez, eljárásukról jelentést kíván, véleményeket elfogadja, módosítja, vagy félre teszi.

48. §. Az igazgató-választmány rendes üléseiben összegyűlve képviseli az egyesületet, üléseit rendszeresen Szabadkán tartja, rendkívüliek azonban máshol is, de csak Bács-Bodroghmegye kebelén belül ülésezhet.

49. §. Pénztárnokot és titkárát az igazgató választmány választ.

Szakosztályi bizottságok.

50. §. Allnak egy elnökből, és az igazgatóválasztmány által megbízott, mégis az egyesületi tagok közül a választmány által meghívott határozatlan számú szakértő egyénből.

51. §. Ezek teendőiket bizottságnyi ülésekben végzik, melyeket a tagok kényelméhez képest Bács-Bodroghmegye határain belül bárhova is összehívhat az illető elnök.

52. §. A szakosztályok önállóság szervezik magukat, és elnököt és jegyzőt maguk választanak.

53. §. Az így egybegyűlt bizottságnyi mindenképpől az igazgató-választmány által rája-bizottakban jár el, azután egyes tagjainak indítványait fontolgatja, sőt bárki más által előterjesztet tárgyakat sem utasít vissza, hanem azokról véleményét kimondja; mindenekről jegyzőkönyvet vezet, és azt az igazgató választmánynak jelentése kíséretében bemutatja.

Elnök és alelnök.

54. §. Az egyesület tisztviselői között első helyen allnak az elnök és alelnökök, kik a nagy gyűlés által 3 egymásutáni évekre a jelenlevők szótöbbsége által választatnak.

55. §. Az elnök kötelességei a nagy gyűlést évenként kétszer a 35. pont alatt kiszabott időközben az igazgató választmány által határozott napra hírlapok útján összehívni.

56. §. Ezen nagy gyűlésben, valamint az igazgatóválasztmány üléseiben is ő foglalja el az elnöki széket s vezényli a tanácskozást.

57. §. Évenként egyszer a tavaszi gyűlés alatt körülményes írásbeli jelentést ad a nagy gyűlésnek az egyesület működéséről, pénztáráról, és egész állapotáról, mely jelentést tetszése szerint szóval is fejtegetheti.

58. §. Minden pénzbeli kiadás ő általa utalványoztatik, a történet ki fizetések és nyugták pedig ő általa ellenjegyeztenek.

59. §. Mind a nagy gyűlésen, mind a választmányi üléseken ő adja a tanácskozási alá veendő tárgyak sorozatát; ügyel a tanácskozási rendre, szavazatok szedésére; bizottságokat nevez; az egyesület nevében levelez; pecsétel.

60. §. Kisebb 60 ft. nem haladó fizetéseket — utólagos jóváhagyás reményében, azon felül pedig csak választmányi rendelet folytán utalványoz.

61. §. Az egyesület nevében aláír, megjelen véd, vagy keres, ügyvédet vall, szerződéseket köt, szóval az egyesületet mint erkölcsi testületet személyesíti, és azt magán ügyeiben mind a hatóságok, mind egyesek irányában képviseli; eljárásairól azonban az igazgató választmánynak, az pedig a nagy gyűlésnek erkölcsileg, és anyagilag felelős.

62. §. Az egyesület tisztviselőivel az egyesület javára az alapszabályok értelmében hivatalosan rendelkezik, szolgáltnak parancsol.

63. §. Az elnököt bármi okbeli távollét alatt az első alelnök, ez is akadályozva lévén, a második alelnök helyettesíti, és minden jogával élve, kötelességeit is teljesíteni tartozik.

Pénztárnok.

64. §. Az egyesület ezen fontos hivatalával az igazgató választmány bizza meg egyik tagját, s őt felkéri, hogy a pénztár kezelését számadás terhe alatt három vagy legalább egy évre elvállalja.

65. §. Ennél fogva ő kezeli az egyesület pénztárát, melyben mielőtt 150 ftot meghaladó összeg van azt saját biztosítására az elnöknek bejelenti, ki a körülményekhez képest a felesleget a ságedi, vagy bajai takarékpénztárba betéti és kamatoztatja.

66. §. Semmiféle fizetést elnöki utalvány nélkül nem tehet.

67. §. A jövedelmekről és kiadásokról rendes naplót vezet, és azt a pénztár állapotáról szóló jelentésével együtt minden választmányi ülésben bemutatja.

68. §. Kisebbszerű jövedelmeket, 25ft erejű egyszerű ellennyugta mellett, nagyobb p. o. alapítványok, ajándékok, és bármi más forrásból eredő jövedelmeket pedig csak elnöki, vagy választmányi utasítás folytán fogadhat el.

69. §. Rendes számadásait évenként nyújtja be vizsgálat alá.

Titkár.

70. §. Az egyesület titkárát szintén a választmány nevezi ki, s annak rendes fizetést tervez, melyet a nagy gyűlés határoz meg.

71. §. A titkár vezeti mind a nagy, mind a választmányi ülések jegyző-könyveit; ezeknek, vagy az elnöknek rendelete folytán kezeli a levelezéseket; az egyesületnek irományait rendben tartja.

72. §. A választmányi üléseken jelen lenni tartozik; akadályoztatása esetére az elnöknek helyettesít javasol, ki iránt a választmány határoz.

73. §. A tanácskozmányokban mint titkárnak fölvilágosító, az azonban rendes tag is, ugy a nagy gyűléseken határozó szavazata van.

Egyesületi pecsét.

74. §. Az egyesület egy nagy és egy kisebb pecsétet használ:

a) A nagyobb pecsét áll Bács-Bodroghmegye címeréből buzakalász koszorúba foglalva, gazdasági jelvények mellett; felirata Bács-Bodroghmegyei gazdasági egyesület.

b) A kisebb pecsét csak a főiratot foglalja magában egyszerű buza kalász koszorúban.

75. §. A nagy pecsét az elnöknek áll, és a társaságot kötelező minden iratnak ezzel kell megerősítve lennie.

76. §. Ezen kivül csupán, díjazásoknál, okleveleknél, dicsérő-emlékiratoknál, szóval nagyobb okmányoknál használtatik. — A levelezések a kisebb pecsételteknek.

Egyesületi iratok.

77. §. Az egyesületi nagy gyűlések és választmányi üléseknek jegyző-könyveit, melyeket minden nagy, és választmányi ülés végén az elnök és titkáron kívül legalább még két rendes tag aláírásával hitelesíti, a fizetéses titkár kezeli; minden egyéb okiratot csupán az elnök és titkár írnak alá.

78. §. Az egyesület nevében szerkesztendő mindennemű iratokat a titkár teszi föl, az elnöknek helybenhagyás végett bemutatja; amennyiben azonban gazdasági, vagy egylet vagyonát érdeklő iratok fordulnak elő, azoknak szerkesztését is az igazgató választmány bírálja meg; teheti ezt ha tetszik, bármely szerkezettel is.

Egyesületi vagyon.

79. §. Az egyesületi vagyon fölött csak a nagy gyűlés rendelkezik még pedig szó többséggel; egyedül a következő esetben kívántatik a jelenlevő tagok 2/3-dának egybehangzó szavazata, mely esetben az alapítók szavazata kétszeresen számítható.

80. §. Ez eset a feloszlás esete egyedül; noha azon remény kecségetti az alakító tagokat, miként a társaság feloszlásáról sokáig nem fog szó lenni; hanem, hogy az hat évenként mindig gyarapodó erővel fog újra és ismét újra alakulni; mégis szükséges minden lehető változatokról gondoskodni; ugyanazért kimondatik, miként a társaság feloszlását a nagy gyűlésben kell indítványozni, mely indítvány eleve véleményezés végett az igazgató választmányhoz utasittatik ennek véleménye egy, különösen e kérdés eldöntésére egybehívott nagy gyűlésen tárgyalatik, és a jelenlevő szavazóknak kétharmada által fogadtatik el; egyszerű többség ellenében a társaság folytatja működését.

81. §. Feloszlás esetében az alapítványok, ingók vagy ingatlanok, illető alapítóknak adatnak vissza; az egyesületnek egyéb vagyona pedig, melyhez az ingatlanok beruházása is tartozik, pénzszé tétetik és a rendes tagok közt egyaránt felosztatik.

Báró idős Rudits József s. k. mint az alakuló Bács-Bodroghmegyei Gazdasági Egyesület ideiglenes elnöke, Antunovits Mátys, s. k. ideiglenes titkár.

Időjárás és gazdasági észletek.

BAJA vidéke, Mateovics, jul. 12. Az esős idő a java folyamatban levő aratást megakasztja, míg másrészt a köles, muhar és sarjura nagyon előnyös. Mi a termést illeti, annyit következtetni lehet, hogy az szalmára nagyobb lesz, mint szemre; próbák még ugyan nem tettek. Legelőnk bő; s így a juhok, szarvas marhák jó karban vannak; a tarló-legeltetés elkezdtevel ürüket hizlalni ismét lehet reménység, csak akadjon reájok vevő. Répa, kolompér, kukorica bő termést ígér. Gyümölcs semmi sem lesz. — **Hanny.**
ZOMBOR, jul. 5. Néhány nap óta sok zabbal és kukoricával terhelt szekér vonul városunkból a Ferencsatorna felé, hol 5 hajó rakodék. A kukorica ára 8 ft. a zabé 4 ft. 10 garas v. p. — **R. B.**

Piacok.

BAJA, jul. 14. A lefolyt héten a gabnaüzlet lanya volt, csak néhány részlet buza és kétszeres kelt el a helyi szükségek fődözésére. A megrendelési üzlet élénkebb volt; körülbelül 25000 o. mérő zab, szeptemberben szállítandó 1 frt 6 $\frac{2}{3}$ krjával, rendeltetett meg. A szállítás az aratás miatt igen csekély volt. Árak: buza 3.60—3.80 frt; rozs 2.30—2.40 frt; zab 1.16 frt; kukorica 2.20—2.30 frt.

PEST, jul. 11. Gabonaárak: Buza, bánsági 82—84 fontos 4.00—4.00 frt, bácskai 82—83 frt 3.90—4.10 frt; kétszeres 77—79 ft. 2.70—2.90 frt; rozs 77—78 ftos 2.00—2.20 frt; zab 46—48 ftos 1.35—1.40 frt; kukorica régi 80—81 ftos 2.40—2.60 frt.

Vizállás.

Pest, jul. 12. 10' — fölül.
Szeged, jul. 7. 17' 10" 9''.

Sorshúzás.

Budán jul. 4-én. 84, 59, 69, 25, 86.
Bécsben jul. 7-én. 23, 9, 26, 20, 79.

NAPLÓ.

* A sárospataki helvét hitvallású evangélikus főtanoda jul. 8-án ülte meg háromszázados főállásának ünnepét. Az ünneppel roppant pompával és lelkesedéssel tartatott meg. Hazánk legtöbb nevezetesebb intézetei és egyesületei, azonfölül több városok és egyházközségek képviselve voltak.

* Czanyuga József „Magyar Thalia” című színházi lapot fog kiadni.

* Üdvözljük új szomszédunkat a „Pécsi Lapokat”, mely Bánffyay Simon szerkesztése alatt csinos kiállítással már megjelent.

* A megszünt Marastoni-féle festészakadémia helyett egy állandó festészakadémia alapítását tervezik.

* A pesti nemzeti színház igazgatójává Ráday Gedeon gróf lelépése következtében, ideiglenesen Nyéki Mihály egykori magyar kir. helyt. tanácsos nevezetett ki.

* A „Delejtű” pesti levelezője hallomás után írja, hogy Hunyady János-, Szilágyi Mihály-, Verböczi István s több nagy férfúnak szobrot akarnak emelni.

* Török Pál pesti lelkész jul. 4-én szenteltetett föl a dunamelléki ev. ref. egyházkerület püspökévé.

* Ábrányi Kornél magyar zenelapra kapott engedélyt.

* A pesti egyetem tanácsa fölterjesztést intézett a kormányhoz, hogy az előadások magyar nyelven tartathassanak.

* Irja az „Idők tanuja”: Keeskeméten a hölgyek elhatározták, hogy a külföldi drága kelmék tökéletes mellőzésével, ezentul ruháikat belföldi kelmékből fogják varratni. Már nem egy előkelő hölgyet látni ott egyszerű kék karton ruhában. — Éljenek az egyszerűséget fölkaroló honleányok, s föltett és kivitt határozatukkal cáfolják meg, miszerint „az asszony ingatag.”

† Figyelmeztetjük a tollas és tintás közönséget, hogyha porzóra van szükségök, Baja városában igen nagy mennyiségben található az; van azonfölül itt sok szemét is, a melyen igen örömet tudunk, csak tessék rendelést tenni!

* Ócs. kir. a Fölsége Bonnaz Sándor kanonokat és helyt. tanácsost csanádi püspökké elgkegyelmesebben kinevezni méltotztatott.

* A horvát szükkölködők javára rendezett sorsjátéki jegyek kaphatók a szerkesztőségnél.

* Julius 18-án napfogyatkozás lesz. A tűnemény kezdete Bácskában 3 óra 26 perc, vége 5 óra 23 perc, nagysága 8 ujnyi — körülbelül. Figyelmeztetjük azokat, kik a tűneményt távcsövön akarják nézni, hogy szemök és a távcső közé sötét színű, vagy ha ilyen kéznél nincs, legalább gyertya vagy lámpafüstnél homályosított üveget tegyenek; mert ezen elővigyázati intézkedés elmulasztása könnyen szeméjűt idézhetne elő. A ki pedig üveg nélkül ohajtja megnézni a fogyatkozást, az a vízben nézze meg a nap képét, vagy pedig vékony tüvel szurjon keresztül kártyalapot s ezen a picilyukon keresztül a szemnek minden veszélyeztetése nélkül nézheti meg az egész tűneményt.

* Paksról írják: A tűzveszély egymást éri. Ez évben legalább 18-szor volt tűz. Hogy mikép támad nem tudhatni. Utoljára a múlt héten volt. — Ennek legjobb orvossága a magyar átal. biztosító társulat. — Ugyanott nem rég egy kápolnát szenteltek föl.

* Petényi Otto Prágában „Kazinczy Emléke” című zeneművet adott ki, s belőle eladás végett 25 példányt Bajára is küldött. Egy példány ára 1 oft. A jövedelem fele az akadémia palotájára fog fordíttatni. Kapható Kollár Antal könyvárusnál.

* Azt hirtelik, hogy Szemző ur a Bódog-téren lévő telkén emeletes házat fog építeni. Ezt senki sem hiszi.

* Azt beszélnek, hogy a bajai uradalmat a trónjától megfosztott modenai herceg akarná megvásárolni és már alkudozásban is állna jelenlegi birtokosával, Zichy Bódog gróffal.

* Most tökéletesen azon helyzetben vagyunk, hogy városunkat illetőleg a semmiről meg a nincsről írjunk. Azt gondolják olvasóink, hogy ez könnyű dolog. Rettentően salatköznak! Ha ebbe kezdünk be nem végezzük oly hamar, mint Garibaldi Sicilia elfoglalását; pedig az sem volt ám bolondság. Halljuk tehát: 1-szor. Nincs 300 prenumeransunk; de azért sem mi baj, majd csak azt mondjuk egyszer nincsenek „Aldunai Lapok”. 2-or. Nincs színházunk; minek is; elég tragédiát csinálunk mi magunk-magunknak. 3-or. Nincs Kazinczy-tér; de volt. 4-cr. Nincs illő kaszinói helyiség; ne járjon bele a kinek nem tetszik; mondják azok, a kiknek tetszik; mi nem irigyeljük az ő gusztusokat. 5-ör. Nincs kilátás semmiféle hangversenyre; hogy is ne! hogy „Aldunai Lapok”-nak legyen mit kritizálni. 6-or. A sugovicaparti lépcsőből semmi sem lesz; majd röptülünk, 7-er. Dalárda majdnem nincs; csehül vagyunk. 8-or. Zenészeink semmi újat sem tudnak; elég baj, hogy még mindig a régi nótát kell járnunk. 9-er. Nincs valamire való melegfürdők; Kemény majd cikket ír e tárgyról s az is elég lesz. 10-er. A plebánai és tanoda előtt, hol legtöbb ember jár nincs kövezet; ki hallotta, nyáron mikor nincs sár, kövezetről gondoskodni. 11-er. A bajai uradalommal alkudozásból semmi sem lett; mintha nápolyiak volnánk. 12-er. Nincs városháza; az már nem igaz, hanem az igaz hogy újat lehetne építeni. 13-or. A lökértbe nincs omnibus; a ki utazni akar és nem sétálni, menjen Amerikába, vagy Zomborba; módja lesz benne. 14-er. A sétatéren nincs árnyék; bár csak nap sütné, elég hideg van. 15-ör. A tornyokban nincs ór; van kilátásunk, ha szomszédunk ég, meggyúladni mikorra a segély megérkezik. 16-or. Még többet írának, de már nincs hely, meg nem is tanácsos.

Céllövészet jul. 8. Kilwein L. 1 szeg 5 kett; Ivanovics P. 1 négy., 3 hárm., 1 kett.; Pilaszánovits K. 1 négy., 1 hárm., 2 kett.; Harlikovits I. 3 hárm., 1 kett.; Schwy, szegzárdi szolgabíró 1 hárm. 3 kett.; Szalinay J. 1 négy., 1 hárm., 1 kett.; Volarich G. 1 hárm., 2 kett.; Papp Zs. 1 hárm.; Klenantz J. 1 kett.

TÁRCA.

Kopacsek Sebestyén.

PAPP RIKÁTÓL.
(Vége.)

Negyednap estefelé a levélhordó egy levelet kézbesített Rákodi úrnak.

Midőn a 14 éves leányka először kap szerelmes levelet, — azért mondom 14, mert a 15—16 évesek e pontban már rendszerint igen szép, mondhatni: bámulandó prakszissal bírnak; mondom tehát, a 14 éves leányka az első szerelmes levelet nem bontja fel oly mohó vágygyal, mint az ügyvéd úr azt, a melyet most kapott.

Olvasni kezdi:

„Drága borbély úr!” (A borbély szó aláhuzva.)

— Mi a veszekedett istennya? Kinek szól ez a levél? . . . „Tekintetes Rákodi Mihály ügyvéd úrnak!” — aláírva: Kopacsek Sebestyén . . . Ejnye te talkedlin hízott pozdorja ivadék! Hogy akkor gebedtél volna meg, mikor még bölcső helyett teknőben ringattak! . . . Borbély! . . . Borbély volt az öregapád lelke!

Tovább olvasta:

„Azt már rég hallottam, hogy az ügyvédek borbélyok, kik az embereket először beszappanozzák, azután megvakarják, megnyirják, szóval egészen megtisztítják. — Hogy tisztiton meg téged minélőbb a dőghalál ettől a világtól, te számból lett ló! — Ezt azonban uraságod maga is kegyeskedett bebizonyítani, midőn valakinek ezen kérdésére: hogy miért adja leányát ily tuloknak? — már minthogy nekem — így méltóztatott válaszolni: Bocsánat, ő nem tulok, hanem a legjobb fajta merinókos, a melynek az a jó tulajdonsága van, hogy minden héten lehet nyírni, s én igen jól értek a nyíráshoz; (t. i. hogy ügyvéd úr igen jól ért a nyíráshoz.) — No várj, csak kerülj egyszer a szemem elé, tudom megemlegeted a csehek istenét! — Azért ne is nehezteljen a fenkített címért, valamint azért se, hogy az első nyírásra — azaz a menyekzőre meg nem jelentem s hogy megjelenni egyáltalában nem is fogok; mert a gyapjúra magamnak is szükségem van; az ára igen fölrugott. Különben ha szolgálatára lehetek valamiben uraságodnak, csak parancsoljon

legalázatosabb szolgája:
Kopacsek Sebestyénnel.”

Rákodi úr dühében zöld lett, mint Áron vesszeje; s kirohánván, egy pillanat alatt neje szobájában termett.

— Hol van Kereszti? füttyülte inkább, mint mondta.

— Furesa! jegyzé meg Kainnal a mama; hát őrzője vagyok én Keresztinek?

— Híjátok be! . . . rögtön!

Oly hangon beszélt, hogy a mama ez egyszer jónak látta engedelmességedni.

A lármára Vilma is kijött szobájából.

— Az istenért atyám, mi lelt?

Rákodi úr nem szólt semmit, hanem oly vadul forgatá szemeit, mint a provinciális színész, ha Disabult játszsza.

Várt Keresztire.

A mint az végre a mamával belépett, neki rontott, s két vállát megkapván, olyat nyomott rajta, hogy Sinában adónak is megjárta volna.

— Szólj fattyú! . . . de igazat beszélj, mert úgy összemorzsolak, hogy porzónak sem leszes jó! . . . Szólj! szereted-e ezt a leányt? . . . Micsoda?

— Kérem, én — — habozott Kereszti.

— Beszélj, mert — —

Kereszti Vilmára tekintett, ez meg arra. — Igen, mondá aztán határozott hangon, én szeretem őt.

— Szerencséd! szólt könnyebbült lélekkel Rákodi. És te? folytatá Vilmához fordúlva.

— Atyám! rebegé Vilma elpirulva s atyja keblére borult.

— Nos?

— Igen atyám, szeretem!

— Micsoda komédia ez megint? jegyze meg a mama.

— Igen, komédia; válaszolt a papa; s minthogy minden komédia hásszággal végződik, tehát ennek is az lesz a vége.

— Az eszed ment el vagy mi?

— Sőt inkább csak most jött meg; s hogy azt kézzelfoghatólag bebizonyítsam neked, ezennel kijelentem, hogy ezután én leszek úr a háznál! . . . Értették? . . . Én leszek úr a háznál! . . . Igen! . . . No, most mehetünk! mondá s karon fogva Keresztit és Vilmát, elégtül képpel távozott.

Mit mondjak? . . . elmondhatnám, hogy az ügyvéd úr Keresztit és Vilmát a paphoz vezette s őket ott mint jegyeseket beíratta, kieszközölvén egyszersmind, hogy három nap múlva megtarthatják a lakodalmat; elmondhatnám, mennyire dühöngött a mama, füstbe menni látván legvirulóbb reményeit, hova tartoztak: a négylovas hintó, libériás inasok, a színházban páholy, odahaza meg pazar fényvel bútorzott szobák és hat tál étel — szóval mindazon dolgok, melyek a nőkre oly nagy befolyást gyakorolnak, mint a nők a férfiakra; míg végre Rákodi férjemuram megmutatván neki a Kopacsektől kapott levelet s egyszersmind bebizonyítván, hogy ily meggyaláztatás után az említett házasságból semmisenem lehet: valamennyire megnyugodott, de nem szünt meg még aztán sem néhanéha fejét csóválni; elmondhatnám, mennyire örültek a dolog eme fordulán Kereszti és Vilma, tisztán hívén, hogy most már boldogságuk örök időre meg van alapítva; (pedig ha tudták volna, hogy a házasság a szerelemnek megölő betije?) — igen, mindezt elmondhatnám; elmondhatnám hosszan, szép cifra szavakkal, sallagos kifejezésekkel, hogy még a „Családi lapok“ bálulónak is megnyerném tetszésüket; de én minderről hallgatok; hanem átugorva három napot, egyenest a dolog velejére térek; vagy hogy a magas röptű s udvarias novelláirókkal szóljak: alázd meg magadat nyájas olvasóm, és kövess engem a tündérképzelt lenge szárnyain az örömfürösztötte boldog szerelmesek kedélyderítő menyekzőjéhez.

A násznép jelen van.

A meghívottak közül, becsületökre legyen mondva, egy sem maradt el.

Szabadságot veszek magamnak ezúttal megjegyezni, miként ezt nem azért említetem meg, mintha szándokomban volt volna arra célozni, hogy az emberek rendkívül szeretik a potyát; isten őrizz! hanem mert önöknek értésül akartam adni, mennyire örülnek az emberek telebarátjok boldogságán.

— Ugyan édes Ribizli úr, nem volna szives nekünk megmondani, vajjon mi volt az oka tulajdonképen, hogy Kopacsek úr kikopott a völegénységéből? kérdé egy 36 éves özvegy, kinek az a gyöngé oldala volt, a a mi földünknek, hogy t. i. sokkal fiatalabbnak akart látszani, mint a milyen valósággal.

Ribizli úr egy ügyes szalonfű, (a Wiener Galanthomme-nak minden paragrafusát könyv nélkül tudja), érdekes arccal — a mennyiben a szeplős arc érdekes lehet — kendermagszín szemekkel és szép cinóber-vörös hajjal, ki — köztünk legyen mondva — par excellence értett a föllentéshez, az említett kérdésre imígyen válaszolt:

— Szép nagysád örülök, hogy alkalmam van, önnek valamiben szolgálatára lehetni! A dolog voltaképen így áll: Az ex-völegény, Kopacsek, azon nem éppen szeretetreméltó tulajdonsággal bírt, hogy imádta a szobaleányokat.

— Fídone!

— Szobaleány!

— Nemde nagyságtok is úgy találják, hogy ez megbocsáthatlan? Ha mégis — és Ribizli úr csábítólag mosolygott a hölgykoszorúra. Tehát Kopacsek úr utolsó itléte alkalmával a vendéglőben levén szállva, hogy mit, mit nem csinált a szobaleánnyal

nem tudom; elég az hozzá, hogy a kellner, ki a szobaleánnyal kedvese volt, két kellner társával megszorította ökelmét, s tövig levágta neki a haját, meg a bajuszát.

— Jól van! Úgy kell neki! tapsolt a 36 éves özvegy.

— Hanem én mást vágtam volna le inkább a bajusza helyett! közbeveté epés pikáneriával egy vészűz.

— Ugyan mit?

— Mit? . . . hát a fülét vagy az orrát.

— Ez a dolog aztán, folytató Ribizli úr, valahogy fülébe ment a menyasszonynak s Kopacsek úrnak legott ki lön szolgáltatta a laúpasz.

— A menyasszony, itt a menyasszony! hangzék egyszerre minden oldalról, midőn Vilma, fején menyasszonyi koszorúval, a szobába lépett.

— Mily szép!

— Valóban bájos!

— Mily boldog az a Kereszti!

Nem sokára megjelent Kereszti barátunk is; mire igen érzékeny jeletet fejlődött ki. Rákodi a papa ugyanis maga elé térdeltetvén a völegényt és menyasszonyt, hathatós szavakban eléadta nekik a házasság fontosságát; — szerintem a leghaszontalannabb időtöltés, miután az érdeklött felek rendszerint nagyon keveset értenek belőle, járván ilyenkor egészen más dolgokon az ő eszük; — s aztán megáldá őket. A 36 éves özvegy szemébe erre könnyek toltak; eszébe jutott t. i. a boldog hajdankor, mikor ő is menyasszony volt; az aggszűz meg nagyokat sóhajtott, eszébe jutván — ; ugyan mi is jutott csak eszébe, ha hirtelenében megtudnám mondani? . . . Igaz, a mit sz. Jeromos ilyformán fejez ki: Difficilis res est virginitas! — a mi magyarul körülbelül így hangzanék:

Hej piros kukoricaszár!

Hej kapálatlan maradtál!

— Tehát Isten nevében, mehetünk! szólt a ceremónia végeztével Rákodi úr; mire a teljes című vendégsereg fölkerelkedvén, a nászmenet megindult az esküvőre.

Egyszerre Vilma elsikoltja magát és anyja karjába hanyatlik.

Kereszti elhalványul.

Rákodi úr pedig a színváltozat egész skáláján megy át.

— Ah, ah! hangzik minden ajakról a legnagyobb bálulat kifejezésével.

A szobában — Kopacsek jelent meg.

Öltözete, melyet vastag porréteg borított, eléggé bizonyítja, hogy hosszú utról kellett megerkeznie.

— Hála az égnek, még nem késő! szólt Sebestyén úr, s bizonyos vallásos ihletséggel ejté ki ezen szavakat, miközben a nehéz izzadságesepeket, melyek homlokára gyűltek, letörle. Hála neked Isten, még jókor jöttem!

Pillanatnyi csend állott be.

Mindenkit a bálulat varázsa lepette meg. Végre Rákodi, kire most minden szem függesztve volt, Kopacsek elé lépett.

— Uram! szólt az ügyvéd ünnepélyes komolysággal s ajkai észrevehetőleg vonaglanul kezdettek, — miként merészel ön a történetek után házamban megjelenni?

— Uram! válaszol az ügyvéd kérdésére Kopacsek, én fel tudom fogni önnek ingerültségét, én értem ön méltó haragját. Ön bünsőnek hisz engem uram, pedig, az ég legyen tanúm, én ártatlan vagyok! Armány és gázság vetette ki fölénk ördögi hálóját, azt hívén, hogy torkainkra fojthatja azt. De az isteni gondviselés, ki folyton örködik az ártatlanok felett, széttepte e gonoszúl szőtt hálót, s a hurok, melyet számunkra készített az armány, mestere nyakát fogja meg fojtani.

— Ez haszontalan mehetség. Ön ellen uram, tények bizonyítanak. Ki írta azon szemtelen levelet?

— Én.

— Ön? kérdé villogó szemekkel Rákodi és kezét öküllé szorítá.

— Igen, én.

— S még azt meri állítani, hogy ártatlan?

— Az ég tanúm, hogy az vagyok. De hallgasson ki előbb uram, s azután itelje meg, ki a bűnös?

— Nemde megbocsátanak e háborításért uraim és hölgyeim? szólt Rákodi a társaság felé fordulva; de mint hiszem, azonnal tisztába jövünk a dologgal! Sziveskedjenek addig is helyet foglalni! Beszéljen uram!

— A dolog érdekes kezd lenni; jegyzé meg Ribizli úr, mialatt helyet foglaltak.

— Nekem csak az tűnik fel, közbeveté hamis mosolylyal a 36 éves özvegy, hogy Kopacsek úr bajusza nagyon hamar megnőtt.

— Azon semmi különös sincs; ellenveté a fiatal lovag, székében hintázva magát. Boscónak egy perc alatt megnőtt a szakála. . . . Magam láttam.

— Éppen ma egy hete, kezdé Kopacsek, hogy útban valék Templomfalvára. Utközben oly nagy vihar lepette meg, s az idő is annyira elsötétült, hogy kénytelen voltam egy csárdába beszállni. A csapláros nem levén homn, felesége által nyitattam szobát magamnak.

— Az egészben még eddig nem sok érdekes van, sugá Ribizli úr szomszédnőjének; kivéve azt, hogy a csaplárosné nyitotta ki a szobát, s hogy férje nem volt homn.

— Valami előérzet sügta, folytató Kopacsek, hogy gonosz éjszakám lesz.

— Tán helyesebb volna félelemnek nevezni? jegyzé meg titkon Ribizli úr.

— És úgy is volt. Éjfél felé valami zaj fölriaszt álomból; felnyitom szememet és egy ifjút látok magam előtt, a ki, parancsolja, hogy keljek föl és öltözzem. Én vonakodom; mire ő kikiált s parancsára két suhanc lép be, kik kirántanak az ágyból és ruháimat kezdik rám adni. Most segélyért kiáltok; de ők betömik a szájamat s szememet bekötvén, egy hintóba hurcolnak.

A hintó rablóm parancsára sebesvágatva elhajt. Nagyon hosszú utat hagyhattunk hátra, míg végre megálltunk. Midőn szememről levették a köteleket, egy szobában láttam magamat, melynek ablakai az udvarra nyíltak; előttem kinzóm állt. „Most nyugogya ki előbb magát, aztán majd végzünk!“ szólt és ezzel magamra hagyott. Körülbelül két óra múlva visszatért. „Irja le ezt, a mi itt van!“ parancsolá, miközben egy levelet vett elé. Ugyanazon levél volt ez, folytató Rákodihoz fordulva, a melyet ön kapott uram. „Soha! kiálték, midőn átolvastam a levél tartalmát.“ Jó! válaszolt ő hidegen, majd meglátjuk! . . . Huszonnégy óra alatt megirtam a levelet. És tudja uram, mi által kényszerített zsarnokom, hogy ezt megtegyem?

— Beszéljen!

— Héringet adott enni. Én a héringet rendkívül szeretem — gyöngeség az igaz, de nem tehetek róla; azonfelül jó ideje volt már, hogy nem ettem; nem csoda tehát, ha 12 darabot fogyasztottam el belőle.

— Átkozott étvágy, mondhatom! közbeveté halkán Ribizli úr.

— Képzeltetik önök, 12 darab héring mily pokoli szomjúságot keltett bennem! És a kegyetlenek nem adtak-inni.

— Ááá, ez embertelenség! szólaft fel egész indignációval egy pohos úr. És ki volt ama kinzó?

— Ó itt van köztünk.

— Köztünk? kiáltott fel a társaság meglepetve.

— Igen — köztünk.

— És ki az?

— Kicsoda? . . . Kereszti Lajos.

Ha azt mondta volna, hogy meggyilkolták Napoleont, nem keltett volna oly csodálkozást, mint ez a hír.

— Kereszti?

— Ej, ej!

— Ki hitte volna?
— Lám, lám!
— De tán nem is igaz?
— Hm, hm!
— Uram ön alávaló hazug! kiáltott üléséből felugorva Kereszti és Kopacsek elé lépett. Én mondom ezt önnek, én, Kereszti Lajos.

— Igen? kérdé gúnyosan Kopacsek, s az ajtót felnyitván, kiszólt: Jöjjenek csak be barátim!

Peti és Pista léptek be a szobába.

— Nézzenek csak körül és mondják meg, folytatá Kopacsek, itt van-e köztünk azon úr, a kinek parancsára engem ma egy hete, éjjel megrohantak s szájam és szemem bekötvén, egy hintóba hurcoltak?

— Igenis itt van; ehó!-ni, ez az az úr! mondák mindketten és Keresztire mutattak.

— Nos uram, hogy tetszik; arra nem számoltunk ugy-e, hogy saját emberünk fog elárulni? Tehát alávaló hazug vagyok?

— Igen, ön alávaló, nyomorult hazug, és ezek itt bérencei! válaszolt Kereszti helyett Rákodi. Úgy áldjon meg engem Istenem, folytatá a násznéphez fordulva, a mily igaz, hogy Kereszti azon éjjelen, a melyről ezen úr beszél, nálam egész éjjelutáni két óráig dolgozott. Szóljon nőm!... ő is ébren volt még, midőn Kereszti haza ment.

— Igaz.

— És szóljanak önök uraim és hölgyeim, hányan vannak önök közt, a kik nemcsak másnap, hanem azután is többször látták Keresztit?

— Ugy van, láttuk.

— Igaz, szent igaz!

— Én jól emlékszem rá, hogy a menyekző napján férjemet kereste, de az nem volt honn.

— Nekem meg köszönt az utcán.

— Én meg biliárdozni hittam, de nem jött; nagyon szomorú volt, erősíté Ribizli úr.

— Nekem négy nap előtt fizette meg tartozását.

— Tölem meg öt nap előtt kért húsz forintot kölcsön.

Kopacsek úrnak megállt az esze.

— Ez nem lehet uraim. Itt nyilvános összeesküvés van ellenem!

— S még szólni mer? boszankodék Ribizli.

— A csalo!

— Ez az ember örült!... Ah... gör-cseim! szótagolá a 36 éves özvegy, és egészen véletlenül Ribizli karjaiba ájult.

— Örült... örült! hangozá egyik ajak a másik után.

Kopacsek úr dühében elkékült, mint a zöld szalag, ha megázik.

— Majd találom én helyet, a hol megítélik, hogy ki az örült! mondá fenyegető hangon, és hirtelen elhagyá a szobát.

— Legjobb lesz, ha az egész eseményt úgy tekintjük, mintha nem is történt volna! indítványozá Kopacsek távozta után Ribizli úr.

— Helyes, nagyon helyes!

— El tehát, menjünk az esküvőre!

Félóra múlva Kereszti és Vilma férj és nő voltak.

Kopacsek birói vizsgálatot kért; miután azonban a félváros népe bizonyítá, hogy Kereszti a kérdéses idő alatt künn sem volt a városból, azt nyerte vele, hogy eszelősnek nyilvánították. Bujában aztán kocsiára ült, s „Megátkozom ezt a cudar világot!” híres rótát dúdolván, hátat fordított Templomfalvának, mint szent Pál az oláhoknak.

Két év múlt el.

Csinos mezei lakban vagyunk.

Kereszti és Vilma éppen útkészen állanak, midőn a cseléd jö jelenteni, hogy egy úr, eltörvén kocsijának rúdja, míg azt megigazitják, itt néhány percre megpihenni kíván.

— Vezesd be!

Nemsokára az ajtó kinyílik és azon — Kopacsek lép be.

Nem akarom leírni a kölesönös bámulást és kérdezősködést; csak annyit mondom, hogy Kereszti, nemkülönben Vilma is a legnagyobb szívesseggel fogadák Kopacsek urat; ki is, mint mondá, már rég elfeledte az egészet; sőt meg is bánta, hogy vén legény létére fiatal leányt akart nőül venni; s különösen örült a fiatal pár boldogságának.

— Azonban megbocsát uram! szólt hosszabb idő múlva Kereszti, hogy önt magára kell hagynunk; de a kocsit már rég vár reánk s még ma igen hosszú utat kell tennünk. Különben tekintse ön úgy e lakot, mint sajátját. Tehát Isten önnel!

— Eljen boldogul! mondá Vilma Kopacsek kezét szívélyesen megszorítván.

— Isten önökkel! viszonzá Kopacsek. Emlékezzenek reám!

És a fiatal pár eltávozott.

— Én megbocsátok nekik; hisz annyira szeretik egymást és oly boldogok! szólt Kopacsek az ablakhoz állva, és nézte, miként robog el a kocsit, melyen Kereszti és Vilma távoztak.

— Önnek igaza van, ök valóban boldogok! ismétlé egy hang Kopacsek háta megett.

Kopacsek hátra tekint, és bámulatában nyitva marad a szája.

— Hogyan?... Kereszti?... kiált fel néhány lépést hátrálva. Az ördög üzi velem játékát, vagy mi?... Hisz ép most látam távozni?

— Önnek igaza van uram; Kereszti Lajos csakugyan elutazott.

— Es ön?... kicsoda hát ön?

— Én Kereszti Ede vagyok, Lajosnak testvére.

Meg kell jegyeznünk, hogy egész a csalódásig hasonlított Vilma férjéhez.

— Most már tisztában vagyok magammal; szólt Kopacsek, ki előtt egyszerre világos lett minden. Tehát ön volt az, ki engem héringgel traktált? Mondja meg azonban, miért üztek velem ily nem szép játékot?

— Miért?... Láta ön Vilma oldalán azon kis gyermeket?

— Igen... És?

— Tehát ha ön elveszi Vilmát, azon gyermek kakuk fiú lesz.

— Nem értem.

— Nem?... Tehát — — és fülébe sügöt valamit. — Érti most?

— Érttem, szólt különös arccal Kopacsek, s néhányszor megcsóválván fejét, hozzátévé hogy:

— Hm!

Sicilia

geografiai és statistikai leírása.

(Vége).

Palermót mint kereskedő-várost Messina fölülmulja. Van 85000 lakosa és 1852 óta szabad kikötője. Mint erősség, a királyság legfontosabb pontja, valamint legnagyobb ipar-helye a szigetnek. Akademiája valódi egyetem. Fő épületei a székesegyház a „Sacro Lottera“-féle híres oltárral, a tanácsház, a nagy kórház, a színház, és a fegyvertár. Messina egy kis öbölben a tengerszorosban délre Farótól fekszik. A város eredetileg mint sikuli város Zanclenak hivatott. E város, dacára régi hírének, talán az egyetlen hely Siciliában, melynek régiségei nincsenek, ugyanis az 1783-ik évi borzasztó földrengés által végkép elromboltatott s azóta szabályszerűleg újra épült föl.

A félig lávából épült Catania (64000 lak.) tengeremlletti s Aetna lábánál gyönyörű fekvése által tűnik ki. Kikötőjét a lávafolyam elzáró és egyszerű kikötő parttá változtatta. A város, mely egyetemen, akademiával és kitűnő selyemgyárakkal bír, mint Catania a Natori Chalkiusoktól alapított.

Syrakus (20000 lak.) erősített város egy kis szigeten a nyugati partvidék déli részében. Van akademiája, siketnemaintézete, emlékei régi nagyságáról; ide tartoznak a Latoniák (syrakusai katacombák), nagy kiterjedésű sziklába vésett barlangok, később sirok, híresek Dionyz füléről; a kolosszal, szinte sziklába vésett színház 4000 ember számára; a székesegyházra változtatott Minervatemplom.

Marsala (23000 lak.) a bocconi fokon.

Alcano (16000 lak.) Segesta romjaival.

Paterno (11000 lak.) a régi Hybla maradványaival.

Ekkorig Aetnának 79 kitörését számolják, melyek közül 11 Krisztus előtti időre esik; a legborzasztóbb 1669 ben volt, mely alkalommal a tűzhányó csúcsa három részre vált, és 49 helység 700 templom s 90000 ember semmisített meg.

JOANOVITS György.

Heti naptár.

Julius.

15. Vasárnap. — Istenes úr megbotránkozik azon, hogy ezen szót „isteni“ kis betűvel írjuk. BizIsten nem akarva történt.

16. Hétfő. — Baja városa több csanakot rendel meg — a kisvásártéri tó számára.

17. Kedden. — Ugyanott egy polgár öntöztetni kezdi a háza előtti tért. Mint csoda bámulatik.

18. Szerda. — Napfogyatkozás. Mandzúriában a policáj betiltja, mert felsőbb engedély nélkül jelent meg.

19. Csütörtök. — Valaki fölfedezi, hogy, Kazincy kálvinista volt. Ezt meghallja Éjfi úr és kidobolja Kazincy areképet szobájából.

20. Péntek. — A bajai Liedertafel haldoklik. Némelyek azt mondják, hogy honvágy, mások pedig, hogy nyelvbetegség lesz oka halálának.

21. Szombat. — Nápolyban egy kuglizót befognak; mert azt mondta, hogy ő bármikor leüti a királyt.

Szerkesztői üzenetek.

Ó-Becse- és Kúlára. Szíveskedjenek előfizetőkünk számára egy levelezőt megnyerni, ki bennünket minden két héten az ottani eseményekről, terménykereskedésről és gazdasági állapotokról híven tudósítson.

Előfizetőinknek. Azon esetre, ha lapunk valamelyik számát nem kapják meg, szíveskedjenek a kiadóhivatalnál (fürdőutca, 345. sz.) azonnal jelentést tenni, hogy a bajt rögtön orvosolhassuk. Vidéki előfizetőink nyílt levélben, melyért postabér nem jár, tudassák panaszukat.

Simits J. urnak. Megkaptuk. Köszönetünket. D. J. Olaszhonról már bírnak.

Rigica K. N. J. Megkaptuk. Mindent megteszünk.

Felelős szerkesztő: Kolmár József.

HIRDETÉSEK.

Gulya eladás.

A bajai uradalom gazdasági kormányzósága részéről hírvil tétetik, hogy a bajai nagysumári erdő alsó részén a bikityi út melletti legelőn lévő Uradalmi Gulya mely áll

28 db öreg,

16 db ötödfü,

23 db negyedfü,

2 db harmadfü tehenekből,

11 db. tavali, és

13 db. idei Üsző borjúból,

folyó július hó 20-án a hely színén tartandó árverésen, darabonként sieladatni fog. A venni szándékozók azonnali készpénz lefizetése mellett szívesen meghivatnak.